

Dnro TRE:

**PIRKANMAAN OMAISHOIDON TUEN YKSİKÖN TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN YHTEIS-
TOIMINTANA 1.2.2022 ALKAEN**

Tällä yhteistoimintasopimuksella sovitaan Pirkanmaan kuntien kesken Pirkanmaan omaishoidon tuen yksikön palvelujen järjestämisestä 1.2.2022 alkaen.

1. Sopijapuolet
- Lempäälän kunta
Y-tunnus 0150783–1 (jäljempänä Lempäälä)

  - Kuhmoisten kunta
Y-tunnus: 0176357–9 (jäljempänä Kuhmoinen)

  - Oriveden kaupunki
Y-tunnus 0151789–6 (jäljempänä Orivesi)

  - Tampereen kaupunki
Y-tunnus 0211675–2 (jäljempänä Tampere)

  - Valkeakosken kaupunki
Y-tunnus 0157568–2 (jäljempänä Valkeakoski)

2. Sopimuksen tausta, kohde ja tavoitteet

Tällä sopimuksella sovitaan omaishoitolain 937/2005 mukaisen omaishoidon tuen ja siihen liittyvien palvelujen järjestämisestä yhteistoimintana Pirkanmaan kuntien kesken. Omaishoidon tuen yksikön yhteistoiminta on osa Pirkanmaan omais- ja perhehoidon sekä henkilökohtaisen avun keskuksen toimintaa, josta on tehty erillinen yhteistoimintasopimus (Pirkanmaan omais- ja perhehoidon sekä henkilökohtaisen avun keskuksen toiminnan järjestäminen yhteistoimintana 1.1.2021 alkaen, Dnro Tampere 7738/05.01.00/2019).

Asiakkaan kotikunta vastaa palvelutarpeen arvioinnista ja päätöksenteosta. Pirkanmaan omaishoidon tuen yksikössä organisoidaan palvelu asiakkaalle. Omaishoidon tuen yksikkö vastaa omaishoidon tuen neuvonnasta sekä ohjauksesta, omaishoidon tuen lakisääteisistä valmennuksista sekä hyvinvointi- ja terveystarkastusten koordinoinnista. Omaishoidon tuen yksikön toiminnassa noudatetaan yhtenäisiä omaishoidon tuen toimintakäytäntöjä, jotka yhteistoiminnassa mukana olevien kuntien lautakunnat ovat hyväksyneet. Toimintakäytännöt sisältävät omaishoidon tuen yhtenäiset myöntämisperusteet ja palkkioluokat.

Omaishoidon yhteistoiminnassa mukana olevien kuntien kesken on tehty omaishoidon tuen vapaan palvelusetelin yhteinen sääntökirja. Omaishoidon tuen yksikkö vastaa palveluseteliasiakkaiden ohjauksesta ja neuvonnasta, palvelusetelien hallinnasta, laskutuksesta ja tuntiseurannasta palveluseteliä käyttäville asiakkaille.

Palvelusetelijärjestelmässä Tampereen kaupunki hyväksyy palveluntuottajat, jotka täyttävät palveluntuottajaa koskevat kriteerit ja sitoutuvat

palvelusetelin sääntökirjan vaatimuksiin. Palveluntuottajat voivat valita minkä kunnan tai kuntien alueella ne tuottavat palveluja.

Seuraavissa vaiheissa Omaishoidon tuen yksikön toiminta laajenee suunnitelman mukaan myös omaishoidon tuen palkkionmaksuun, yhteiseen ostopalveluhankintaan sekä omaishoidon tuen vapaiden järjestämisen kokonaisuuteen.

3. Sopimuksen kohde

Tällä sopimuksella sovitaan Pirkanmaan kuntien kesken Pirkanmaan omaishoidon tuen yksikön palveluiden järjestämisestä kohdassa 4 kuvatulla tavalla.

4. Pirkanmaan omaishoidon tuen yksikön palvelut

Neuvotaan ja ohjataan omaishoidon tuen hakemisessa ja muissa tukeen liittyvissä käytännöissä. Yksikkö antaa tietoa tuesta, palveluista ja oikeuksista.

Järjestetään omaishoitajien valmennukset sekä koordinoidaan hyvinvointi- ja terveystarkastusten järjestämistä.

Koordinoidaan omaishoidon vapaan sijaishoitoa sopimuksen teon jälkeen. Yksikkö ottaa vastaan sijaishoitajien tuntiseurantalomakkeet ja laskee vapaan käytön.

Omaishoidon tuen vapaan palvelusetelin koordinoiminen

- Neuvonta ja ohjaus
- Palvelusetelituottajaksi hyväksyminen ja hyväksymisen peruuttaminen
  - Kuntien tulee lisäksi tehdä lausunto Aville siitä, täyttääkö palveluntuottajan toiminta yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain mukaiset edellytykset.
- Palvelusetelin antaminen asiakkaille kunnan omaishoidon tuesta vastaavan työntekijän päätöksen mukaisesti
- Asiakaspalautteen kerääminen ja käsitteleminen
- Palvelusetelin tuntiseuranta ja laskutus

Tehdään yhteistyötä omaishoitajärjestöjen kanssa, jotka järjestävät muun muassa vertaistoimintaa sekä virkistystä omaishoitajille.

Tehdään yhteistyötä palveluntuottajien kanssa, jotta mahdollistetaan omaishoidon tuen asiakkaiden laadukkaat vapaiden käyttömahdollisuudet.

5. Maakunnallisen asiakasohjauksen kuvaus

Pirkanmaan omaishoidon tuen yksikkö palvelee sekä asiakkaita että kuntien työntekijöitä. Yksiköllä on verkkosivut, joiden kautta asiakkaat saavat tietoa yksikön toiminnasta. Pääasiassa asiakkaat ohjautuvat yksikköön kunnan työntekijöiden kautta. Kunnan omatyöntekijät ovat asi-

akkaan lähityöntekijöitä, joilla on vastuu asiakkaan palvelukokonaisuudesta, hoito- ja palvelusuunnitelmasta ja päätöksistä. Asiakkaan ensikontakti yksikköön tehdään pääsääntöisesti yhdessä omatyöntekijän kanssa tai omatyöntekijän ohjaamana omaishoidon palvelua suunniteltaessa.

Sopijapuolet vastaavat oman henkilökuntansa ja sidosryhmien tiedottamisesta yksikön toiminnasta ja toimintatavoista yhteistyössä yksikön kanssa.

6. Valvonta ja ohjeet

Pirkanmaan omais- ja perhehoidon sekä henkilökohtaisen avun keskuksen toimintaa ohjaa ohjausryhmä. Ohjausryhmä seuraa ja valvoo toiminnan ja budjetin toteutumista sekä arvioi ja on mukana yhteistoiminnan kehittämisessä. Ohjausryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa. Kukin sopijakunta nimeää omat edustajansa ohjausryhmän jäseniksi. Ohjausryhmä nimeää keskuudestaan puheenjohtajan.

Pirkanmaan omaishoidon tuen yksikön työntekijät toimivat omaishoidon tuen toimintakäytäntöjen ja omaishoidon vapaan palvelusetelin sääntökirjan mukaisesti, jotka on hyväksytty Pirkanmaan kuntien lautakunnissa.

Ohjausryhmä hyväksyy tarvittavat päivitykset edellä mainittuihin asiakirjoihin. Kuntien lautakunnat käsittelevät asiakirjoihin tehtävät muutokset tilanteissa, joissa asiakirjan muutos vaikuttaa oleellisesti asiakkaiden asemaan ja / tai kuntien kustannuksiin

Pirkanmaan omais- ja perhehoidon sekä henkilökohtaisen avun keskusta hallinnoi Tampereen kaupunki vastuukuntamallilla. Keskuksen työntekijät ovat työsuhteessa Tampereen kaupunkiin. Tampereen kaupunki toimii juridisena työnantajana ja vastaa kaikista henkilöstöhallintoon, työvälineisiin ja toimitiloihin liittyvistä asioista. Keskuskokonaisuudella on yhteinen esihenkilö.

7. Palvelua koskeva viranomaistoimivalta ja – vastuut

Päätöksenteko omaishoidon tuessa ja päävastuu palvelutarpeen arvioinnin kokonaisuudesta ei siirry yksikköön vaan säilyy kunnan työntekijällä.

Omaishoidon tuen osalta asiakkaan asioista vastaava kunta tekee viranhaltijapäätöksen ja toimeksiantosopimuksen omaishoidon tuesta sekä järjestää ja sopii omaishoidon tuen vapaista yhdessä omaishoitajan ja hoidettavan kanssa.

Asiakkaan kohtelusta johtuvat muistutukset ja muut vastaavat osoitetaan ensisijaisesti asiakkaan kotikunnan käsiteltäviksi. Yksikkö toimii yhteistyössä tarvittaessa ja niiltä osin kuin muistutus koskee yksikön toimintaa. Yksikkö vastaa omasta vastineestaan. Pirkanmaan omais- ja

perhehoidon sekä henkilökohtaisen avun keskukselle on laadittu oma-
valvontasuunnitelma.

8. Palvelujen kehittäminen

Keskuksen työntekijöiden tehtävänä on henkilökohtaisen avun palvelu-
kokonaisuuden, perhehoidon ja omaishoidon tuen kehittäminen Pirkan-
maan alueella. Yhteistyötä tehdään Pirkanmaan kuntien vammais-
ja vanhuspalveluista, perhehoidosta ja omaishoidon tuesta vastaavien
työntekijöiden kanssa.

Sopijakunnat sitoutuvat omissa kehittämissuunnitelmissaan maakun-
nalliseen ajatteluun, jossa ymmärretään yhteistoiminnan mahdollista-
mat synergiaedut. Kunnat sitoutuvat yhtenäistämään omaishoitoon liit-
tyviä toimintakäytäntöjään. Kunnat sitoutuvat noudattamaan Pirkan-
maan alueen omaishoidon tuen toimintakäytäntöjä ja palvelusetelin
sääntökirjaa, asiakkaan yksilöllinen palvelutarve huomioiden.

Palvelujen kehittämisessä otetaan huomioon omaishoitoa koskevien
lakien muutokset sekä sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset
palvelurakennemuutokset.

9. Sopimuksen voimassaolo

Sopimus tulee voimaan 1.2.2022 alkaen.

Sopimus on voimassa toistaiseksi. Sopimuksen voimassaolo jatkuu ka-
lenterivuoden kerrallaan, ellei sitä irtisanota yhtä kalenterivuotta aiem-
min viimeistään edellisen vuoden viimeinen päivä (31.12.). Yhden kun-
nan irtisanoessa sopimuksen omalta osaltaan, sopimus jää voimaan
muiden kuntien välille.

10. Palveluja koskeva raportointi

Tampere seuraa ja hallinnoi Omaishoidon tuen yksikön toimintaa ja
kustannuksia sekä raportoi niistä yhteistoiminnassa mukana oleville
kunnille ohjausryhmässä.

Omaishoidon tuen palvelussa seurattavat tiedot ovat vähintään:

- valmennusten lukumäärä
- hyvinvointi- ja terveystarkastusten käyttömäärä
- palvelusetelin käyttö

Tampere raportoi palvelua koskevista asiakaspalautteista säännöllisesti
muille sopijakunnille ohjausryhmässä.

11. Alihankkijoiden käyttö

Tampere saa käyttää alihankkijoita palvelun ja siinä käytettävän tekno-
logian käyttöönottoon, tuottamiseen ja kehittämiseen. Alihankkijoiden
työstä Tampere vastaa kuten omastaan.

12. Rekisterinpito ja tietojärjestelmien käyttö

12.1. Rekisterinpito

Kukin sopijapuoli on omien asiakkaidensa osalta EU:n yleisen tietosuojasetuksen (GDPR) tarkoittama rekisterinpitäjä.

Pirkanmaan omaishoidon tuen yksikkö toimii henkilötietojen käsittelijänä.

Neuvonnan ja ohjauksen asiakaskertomuksen kirjausten lisäksi Omaishoidon tuen yksikön työntekijä tarvitsee lakisääteistä palvelua järjestäessään tiedon asiakkaan omaishoidon tuen päätöksistä. Osallistuessaan kunnan työntekijän tukena tarvittaessa palvelutarpeen arviointiin ja kotona asumista tukevien palvelujen kokonaisuuden suunnitteluun sekä asiakassuunnitelman laatimiseen, yksikön työntekijä voi katsoa ja tarvittaessa myös kirjata asiakkaan palvelutarpeen arviointi- ja palvelusuunnitelma dokumentteihin omaishoidon tuen palvelun osalta.

Asiakkaita koskevien tietojen kirjaustapoja ja tietojärjestelmien hyödyntämistä kehitetään palveluun osallistuvien kuntien kesken. Ohjausryhmä vastaa kehittämisen myötä muuttuneiden käytäntöjen hyväksymisestä.

13. Sopijapuolten velvollisuudet, vastuut ja vahingonkorvaukset

Sopijapuolet toimittavat Pirkanmaan omaishoidon tuen yksikköön kaikki oleelliset palvelun tuottamiseen tarvittavat tiedot. Näitä ovat muun muassa tiedot asiakkaiden omaishoidon tuen päätöksistä ja tarvittaessa palvelutarpeen arviosta.

Sopijaosapuolet sitoutuvat pitämään yllä mainitut tiedot ajan tasalla oman organisaationsa osalta.

Sopijapuolilla on oikeus tarkastuttaa milloin tahansa tämän sopimuksen kohteena olevia palveluja koskeva tietoturvallisuus, laitteisto, varusohjelmisto, käyttäjätunnusloki ja fyysinen toimintaympäristö. Yksikkö vastaa tarkastusta koskevasta toimeksiannosta. Yksikön on autettava tarkastuksen tekemisessä ja annettava kaikki sen tekemiseksi tarvittavat tiedot Tampereen ja sopijapuolen yhdessä valitsevalle tarkastuksen tekijälle. Sopijapuolella on oikeus tarkistaa myös muita tämän sopimuksen noudattamisen toteamiseksi tarvittavia Tampereen kaupungin asiakirjoja. Tarkistuksen pyytänyt sopijapuoli maksaa edellä mainitut ulkopuolisen tarkastajan käyttämisestä aiheutuvat kustannukset.

Ulkopuoliselle aiheutuneesta vahingosta vastaa se kunta, jonka tehtävästä on kysymys ja jonka lukuun on toimittu. Tapauskohtaisesti sopijapuolet sopivat viimekätisesti korvausvastuusta keskenään.

14. Yhteistoiminnasta aiheutuvat kustannukset

Sopimuksen mukaisesta toiminnasta aiheutuvat kustannukset määräytyvät siten, että sopijakunnat maksavat erikseen määritellyt menot, jotka jaetaan sopimuskuntien kesken omaishoidon tuen saajien määrän perusteella.

Muut sopijapuolet maksavat oman kustannusosuutensa Tampereelle etukäteen kahdesti vuodessa ajalta 1.2.–30.6. ja ajalta 1.7.–31.12.

Yhteistoiminnasta aiheutuneet kustannukset tarkistetaan tilinpäätöksen jälkeen. Mikäli kustannukset alittavat ennakkoon maksetun summan, palautetaan ennakon ja toteutuneen välinen erotus kunnille samalla periaatteella kuin menot jakautuvat. Mikäli kustannukset ylittävät ennakkoon maksetun summan, peritään ennakon ja toteutuneen erotus kunnilta ko. periaatteen mukaisesti.

Omaishoidon vapaan palveluseteli
Omaishoidon tuen yksikkö huolehtii omaishoidon vapaan palvelusetelin laskutuksesta yksikössä käytössä olevan palveluseteli- ja ostolaskujärjestelmän avulla. Omaishoidon vapaan palvelusetelipalvelusta aiheutuneet kustannukset laskutetaan kunnilta maksujaksoittain toteutuneen mukaan.

Kustannusten tarkistaminen

Kustannusten kehitystä seurataan vuosittain. Tarvittaessa sopijapuolet neuvottelevat ja sopivat merkittävistä toiminnan ja kustannusten muutoksista. Hinnoittelua ja tuotteistusta kehitetään toiminnan laajuuden ja luonteen muuttuessa keskuksen palvelukokonaisuutta vastaavaksi.

15. Sovellettava lainsäädäntö ja erimielisyyksien ratkaiseminen

Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia. Sopimusta koskevat erimielisyydet ratkaistaan ensisijaisesti keskinäisin neuvotteluin ja viime kädessä hallintoriita-asiana Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa.

16. Sopimuksen purkaminen

Sopijapuolilla on oikeus purkaa sopimus välittömästi tai sopimuksen mukaan ja saada korvausta toisen sopijapuolen aiheuttamasta vahingosta, jos jokin toinen sopijapuoli toistuvasti rikkoo olennaisella tavalla sopimuksen ehtoja, eikä korjaa menettelyään 14 päivän kuluessa saatuaan toiselta sopijapuolelta kirjallisen huomautuksen. Vahingonkorvausvelvollisuutta ei kuitenkaan ole mahdollisiin välillisiin vahinkoihin.

17. Yhteydenpito

Sopijapuolet sitoutuvat tekemään yhteistyötä hallinnon, talouden ja toiminnan osalta sellaisista asioista, jotka yhteistyön toteuttamiseksi ovat tarpeen.

Sopijapuolet nimeävät yhteyshenkilöt, jotka vastaavat yhteistoiminnasta sekä palvelun tuottamiseen liittyvistä käytännön järjestelyistä.

Yhteyshenkilöt kirjataan sopimukseen kohtaan 19.

Sopijapuolet sitoutuvat siihen, että sopimukseen ja käytännön toimintaan liittyvä yhteydenpito tapahtuu alla mainittujen yhteyshenkilöiden välillä, eikä sopijapuolten edustajat ota sopimukseen tai käytännön toimintaan liittyviä toimintaohjeita vastaan muilta kuin nimetyiltä yhteyshenkilöiltä tai heidän valtuuttamiltaan henkilöiltä. Mikäli yhteyshenkilöt vaihtuvat tai ovat muutoin tilapäisesti estyneitä, sopijapuolet sitoutuvat välittömästi ilmoittamaan siitä.

18. Muut ehdot

Mikäli tämän sopimuksen mukaisen toiminnan toteuttamiselle ilmenee jokin viivytys, keskeytys tai este, sopijapuolet sitoutuvat viipymättä ilmoittamaan siitä.

Mahdollisista sopimusmuutoksista neuvotellaan osapuolten kesken ja niistä sovitaan kirjallisesti. Sopimuksen lisäys tai muutos on sitova vain, jos siitä on sovittu kirjallisesti.

Mahdollisista kuntaliitoksista tai muista erityistapauksista aiheutuvat muutokset sovitaan erikseen.

Tätä sopimusta on laadittu 4 samanlaista kappaletta yksi kullekin sopijapuolelle.

19. Sopimuksen yhteyshenkilöt ja allekirjoitukset

19.1 Sopimuksen yhteyshenkilöt Tampere-Orivesi

- sopimusehtoja koskevissa asioissa vs. kehittämisjohtaja Leena Viita-saari
  - käytännön toimintaan liittyvissä kysymyksissä asiakasohjauspäällikkö Kaisa Taimi
- sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@tampere.fi

19.2 Muiden sopijapuolten yhteyshenkilöt

Kuhmoinen

- sopimusehtoja koskevissa asioissa sosiaali- ja terveysjohtaja Sari Hellsten
  - käytännön toimintaan liittyvissä kysymyksissä kotihoidon esimies Taru Rajala ja asiakasohjaaja Leena Miettinen
- sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@jamsa.fi

Lempäälä

– sopimusehtoja koskeissa asioissa hyvinvointijohtaja Titta Pelttari
– käytännön toimintaan liittyvissä kysymyksissä vanhus- ja vammais-
palvelujen johtaja Anu Kallio ja asiakasohjauksen palvelupäällikkö Leila
Haakana
sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Valkeakoski

– sopimusehtoja koskeissa ja käytännön toimintaan liittyvissä kysy-
myksissä vammaispalveluiden palvelupäällikkö / vt. sosiaali- ja perhe-
palvelujen johtaja Liisa Hoikkanen ja hoitotyönjohtaja / vt. vanhuspalve-
lujen johtaja, Susanna Koivunen
sähköpostiosoite on muotoa: etunimi.sukunimi@valkeakoski.fi

Yhteyshenkilön vaihtuessa kunnat ovat velvollisia ilmoittamaan muu-
toksista.

20. Päiväys ja allekirjoitukset

Tampereella 1.2.2022

Leena Viitasaari
Vs. kehittämisjohtaja
Tampereen kaupunki
Oriveden kaupunki

Sari Hellsten
Sosiaali- ja terveysjohtaja
Kuhmoisten kunta

Titta Pelttari
Hyvinvointijohtaja
Lempäälän kunta

Janita Koivisto
Sosiaali- ja terveysjohtaja
Valkeakosken kaupunki

Liitteet

Liite 1 Pirkanmaan omaishoidon tuen yksikön talousarvio 2022
Liite 2 Henkilötietojen käsittelyehdot